

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

Kritiek op Michiel Nicolaas van der Hargh

Hendriks, J.

Citation

Hendriks, J. (1990). Kritiek op Michiel Nicolaas van der Hargh. *Bestuurskundige Berichten*, 5(3), 15-16.
Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233377>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233377>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

melding. De aansluitende selectiegesprekken vinden meestal plaats in april. De student spreekt dan met een docent uit Rotterdam en één uit Leiden. Vervolgens voeren deze docenten onderling overleg en spreken hun voorkeur voor een student uit. Mocht besluitvorming hierover moeizaam verlopen dan wordt er een plenaire stafvergadering gehouden.

Raadschelders: "Iedereen komt hier op voor de student die hij of zij heeft geïnterviewd. Mocht echter blijken dat een besluit moeilijk te nemen valt dan hakt dhr. T. Toonen, in overleg, uiteindelijk de knoop door. Degenen die echter afvallen omdat er louter en alleen geen plaats is staan vooraan bij de volgende ronde."

Begin mei hoort een student of hij aan het Erasmusprogramma deel mag nemen. Men probeert de uitzending zo eerlijk en gelijk mogelijk te laten verlopen, "gelijk naar mannen en vrouwen en gelijk naar verdeling over Leiden en Rotterdam", aldus Raadschelders. "Omdat de selectie voor het Erasmusprogramma gelijk loopt met die voor SPEA, proberen we soms mensen die zich voor Amerika hebben aangemeld bij het Erasmus te praten. Dit doen we omdat er zich zo ontzettend veel mensen opgeven voor SPEA, dat plaatsing onmogelijk is."

Een van de uitgangspunten van de Erasmusuitwisseling is dat de studie in het thuisland niet mag lijden onder de studie van vier of vijf maanden aan een andere universiteit. Gezien de compensatie-ervaringen wordt er nu gewerkt aan een compensatie-systeem door de doctoraal-examencommissie dat helderheid moet verschaffen. "Het is raadzaam als student om van tevoren naar de mogelijkheden van compensatie te informeren. Voor een deel is de huidige compensatieregeling een organisatiefout, er is onvoldoende duidelijkheid geschapen over de mogelijkheden.

We hopen dit in de toekomst te voorkomen." Tevens wordt er momenteel gewerkt aan een zogenaamde Erasmus-matrix die verschillende waarderingsstelsels in diverse landen naast elkaar zet.

In hoeverre deelname aan een uitwisselingsprogramma uiteindelijk een student ten goede komt is nog niet geheel duidelijk. Raadschelders: "Tot dusver zijn er niet gestructureerd gesprekken gevoerd met mensen die aan uitwisseling hebben deelgenomen. Deze evaluatie gaat in de toekomst wel plaatsvinden." Om hierop vooruit te lopen willen de schrijvers van dit artikel graag met mensen in contact komen die Erasmus ervaringen hebben. Via deze verhalen kunnen medestudenten geholpen worden wanneer ze eventueel aan uitwisseling deelnemen. In de volgende BB lees je hier dus alles over in: 'Erasmusprogram, the sequel'.

Kritiek op Michiel Nicolaas van der Hargh

To ask "what does government do?" is to state a plain man's question in plain man's language. The answer is by no means simple. (Rose, 1976, p.247; and Rose and Peters, 1978, p.67)

Jeroen Hendriks

De vraag wat de overheid nu eigenlijk doet is inderdaad niet simpel te beantwoorden. Een holistisch antwoord op een vraag als deze zal men dan ook niet snel kunnen formuleren. Wel is het natuurlijk mogelijk zoveel mogelijk zaken op te sommen waar de overheid zich mee bezighoudt. Dat deze zaken nogal divergeren zal een ieder bekend zijn. Het toekennen van een studiebeurs aan armzalige studenten (die deze beurs er vervolgens in de kroeg weer doorheenjagen, zodat de horecagelegenheden in de studentensteden een gigantische economische bloei doormaken) is tenslotte wel even iets anders dan bijvoorbeeld een Michiel Nicolaas van der Hargh die columns schrijft (of schreef) voor het blad Bestuurskundige Berichten. Dit laatste voorbeeld is overigens niet toevallig, want van der Hargh is juist degene over wie dit artikel handelt. De vraag rijst nu bij de oplettende en regelmatig de B.B. doornemende lezer, hoe ik zou kunnen weten dat van der Hargh een onderdeel is van de overheid. Dit heeft namelijk nooit expliciet vermeld gestaan in zijn columns. Hij is hierover altijd buitengewoon vaag geweest. Welnu, zeker weten doe ik het ook niet, maar er is een aantal aanwijzingen die het vermoeden doen rijzen dat Van der Hargh onderdeel is van onze eigen vakgroep bestuurskunde. Zo tracht hij in zijn columns bijvoorbeeld een vrij uitgebreide kennis van de gang van zaken binnen de Leidse vakgroep bestuurskunde te profileren. Als dit het enige was, zou het ook nog een student(e) kunnen zijn, maar studenten gaan

over het algemeen niet naar oraties van nieuwe hoogleraren en zeker niet naar de receptie na afloop (B.B. 19 juni 1989, J.H.). Verder is er nog een aantal aanwijzingen die mijn vermoeden ondersteunen, maar waar ik hier nu niet verder op in zal gaan.

Voor mij staat het dus vast dat de naam Michiel Nicolaas van der Hargh een pseudoniem is, aangezien er binnen de Leidse vakgroep bestuurskunde niemand onder die naam opereert. (Er staan trouwens ook geen studenten van die naam ingeschreven). Velen van u zullen nu willen weten welk persoon er dan werkelijk achter de fake-naam Michiel Nicolaas van der Hargh schuilt. Ook hierover heb ik een aan zekerheid grenzend vermoeden, maar aangezien de persoon al een aantal jaren niet het lef heeft kunnen opbrengen zijn kritieken onder eigen naam te laten publiceren, zal ik het hem niet aandoen hem alsnog te ontmaskeren. Ik hanteer hier met opzet de hij-vorm omdat Michiel Nicolaas uiteindelijk voor een manspersoon staat. Dit neemt natuurlijk niet weg dat de echte van der Hargh ook een vrouw zou kunnen zijn. Maar zoals al eerder opgemerkt zal ik mijn vermoeden hierover niet uitspreken.

Van der Hargh's column waarin hij zijn vertrek aankondigde (B.B. 2, 1990, J.H.) heb ik met gemengde gevoelens gelezen. Mijn eerste reactie was: "who the hell is Michiel Nicolaas van der Hargh? Is dat iemand?" Aangezien hij al meerdere columns geschreven scheen te hebben, heb ik bij de redactie van de B.B. wat oude

nummers opgevraagd.

Heel even is bij mij het idee opgekomen om naar aanleiding van M. N. van der Hargh's columns een soort Kant-achtige 'Kritiek an Michiel Nicolaas van der Hargh' serie op te zetten. Na enkele zeer korte overpeinzingen ben ik echter tot de conclusie gekomen dat dit slechts verspilling van tijd, energie en papier zou zijn. Vandaar dat ik het bij dit artikel houd.

In het maart nummer van 1988 doet Michiel Nicolaas van der Hargh zijn intrede in de B.B. Niet veel later worden boven iedere column van hem de contouren van een pijpzuigend individu afgebeeld, die verrassend veel overeenkomst toont met een ons allen bekend persoon binnen de vakgroep. Maar dit terzijde. Binnen de columns van Van der Hargh is een aantal zaken zeer opvallend.

In de eerste plaats biedt Van der Hargh tamelijk weinig onderwerpvariatie. Eigenlijk was hij in iedere column die ik van hem gelezen heb bezig ons vakgebied en het openbaar bestuur in het algemeen in bescherming te nemen. Op zich is dit een goede zaak, maar ik vraag me af of het nodig is dit keer op keer te doen; wie probeerde hij nu eigenlijk te overtuigen? Zijn lezers of zichzelf? Zoals sociale vernieuwing nodig wordt geacht is ook onderwerppinnovatie noodzakelijk om een blad als B.B. leesbaar te houden, zonder gedachten als "daar heb je hem weer" op te laten komen.

In de tweede plaats is het opvallend dat Van der Hargh doorlopend iets niet wil doen, maar het toch doet. Zo wil hij volgens eigen schrijven zijn eigen belezenheid eigenlijk niet zo tentoonspreiden. Getuige het citaat van de Schotse dichter Robert Burns heeft hij hier echter toch een dringende behoefte aan (B.B. 2, april 1989, J.H.). In zijn laatste column (B.B. 2, 1990, J.H.) schrijft hij dat het niet zijn stijl is om stemmig van toonzetting en voorzien van een vleugje dramatiek afscheid te nemen. Toch kan hij dit niet laten. Alleen

zijn slotzin 'Het gaat u allen goed' al!

In de derde plaats geeft Van der Hargh voortdurend steken onder water. Hiervoor gebruikt hij een aantal losse, niet veelzeggende opmerkingen die hij vervolgens afdoet met: 'Maar dit terzijde'. Voorbeelden hiervan zijn te vinden in B.B. 2-4 1990: Liever een toepasselijk literair citaat dan bijvoorbeeld een zinsnede als '...het creëren van change management'. Ook hekelt hij in B.B. 4 - 1989 het feit dat sommige leden van de vakgroep autobiografisch ingesteld zijn. Zou dit niet het gevolg zijn van het feit dat zijn eigen autobiografische anecdotes niet interessant genoeg zijn? Ik ben mij er overigens van bewust dat ik 'Maar dit terzijde' ook heb gebruikt in dit artikel. Dit heb ik gedaan om het herkenbaar voor Van der Hargh te maken.

Als laatste punt, aansluitend bij het vorige, wens ik van der Hargh's continue arrogantie even aan te stippen. Over het algemeen zijn de columns van Van der Hargh tamelijk arrogant van toonaard. Gebruikt hij deze arrogantie soms als facadegedrag om zijn eigen frustraties en onkunde te verhullen?

Toppunt in dit verband is trouwens het feit dat hij vindt dat de redactie eigenlijk toch wel zijn columns had moeten bundelen. Wel, ik stel voor dat hij zijn eigen stukken uit oude B.B. nummers scheurt en er en nietje doorheen ragt. Bij deze zijn zijn columns dan gebundeld en kan hij op ieder gewenst moment van de dag zijn, door zichzelf zo hoog geprezen schrijfsels, uit de kast trekken.

Het is een feit: Michiel Nicolaas van der Hargh is niet meer. Bezweken onder de publicatiedruk, een van de vele frustraties die hem uiteindelijk noodlottig zijn geworden. Zullen we zijn zogenaamd scherpe zienswijze missen? Wie weet. Michiel Nicolaas van der Hargh, het ga je goed.

(P.S. We will miss you Frits)

Stageberichten

Dit keer in stageberichten het relaas van Alexander van de Berg. Deze ex-BIL-bestuurder liep zijn stage bij het zogenaamde Crisis Onderzoek Team (C.O.T.). Dit is een club rond prof. Rosenthal die alles wat mis gaat in de Nederlandse samenleving gretig en grondig aan een bestuurskundige analyse onderwerpt. Zo stortte ze zich bijvoorbeeld op de beruchte storm begin dit jaar en op het voetbalvandalisme. Over dit laatste probleem ging Alexanders stage.

Mathilde Meijers

Het C.O.T. kent diverse projectgroepen, waaronder die voor voetbalvandalisme. Voor deze groep deed Alexander samen met vier andere studenten onderzoek in de praktijk. Iedere student nam hierbij één grote stad voor zijn rekening en kreeg een stageplaats bij de plaatselijke politie. Van alle verschillende actoren die bij het voetbalvandalisme betrokken zijn (van verschillende gemeente-afdelingen tot aan het Openbaar Ministerie) bleek bij de politie de meeste concentratie van activiteiten plaats te vinden. Zij is immers de frontlijnorganisatie die het meest direct met de problemen geconfronteerd wordt.

Deze projectopzet, waarbij een groep studenten onderzoek verricht in het kader van hun afstudeerscriptie, had voor het C.O.T. diverse voordelen. Ten eerste waren de studenten gratis, er was namelijk geen sprake van een stagevergoeding. Maar het team werd zo ook verzekerd van een wetenschappelijk onderzoek, aangezien een eerste vereiste van een afstudeerscriptie deze wetenschappelijke onderbouwing is. Voor het C.O.T., dat vaker klachten had gehad over de geringe wetenschappelijke fundering, was dit een pre.

Maar ook voor de student valt er iets mee te pikken in deze opzet. In veel gevallen ontbreekt het aan een goede stagebegeleiding door gebrek aan tijd, specialistische kennis of andere zaken van de zijde van de docent. In dit geval was dat anders. De

begeleiding maakte immers zelf deel uit van de projectgroep van het C.O.T., en had op die manier een direct belang bij een goed onderzoek. Bovendien levert het groepsgewijs begeleiden van studenten met een gelijksoortig onderzoek een hoop tijdsbesparing op. Onderling kunnen de studenten veel steun aan elkaar hebben. Je hoeft niet opeens helemaal alleen te werken na gezellig met elkaar in de collegezaal gezeten te hebben.

In de praktijk werd het een erg levendige stage. Om een compleet beeld van het voetbalvandalismebeleid te krijgen moest Alexander immers op veel verschillende plaatsen onderzoek doen. Hij woonde uiteenlopende vergaderingen bij, bezocht de voetbalwedstrijden zelf, nam diverse interviews af, etcetera. Maar ook literatuurstudie en documentanalyse behoorden tot de onderzoeksmethoden. Doordat de plaatselijke commandant zijn stagebegeleider was, kon Alexander ook een nachtelijke patrouille in Utrecht meemaken. "Dan wordt je beeld van de maatschappij toch aardig bijgesteld in een aantal uur." Voor de politie heeft hij een hoop meer respect gekregen. "Als je ziet voor welke problemen die mensen gesteld worden, en dat vergelijkt met de middelen die ze ter beschikking hebben. Ongelooflijk. En terwijl de politie direct met alle problemen geconfronteerd wordt, stellen haar opdrachtgevers zich vaak nogal ongeïnteresseerd op. De burgemeester bijvoorbeeld